

Drift og Vedligehold

Dato: 11-03-2014

Sagsnr.: 14/8339

Dok.løbenr.: 70897/14

Sagsbehandler: Peter Ahlmann Kierkegaard

Direkte tlf.: 73767819

E-mail: pak@aabenraa.dk

Politik for Buske & Træer i Aabenraa Kommune

Afgrænsning

Politikken er målrettet de kommunalt ejet arealer som ligger indenfor Teknik- og Miljøudvalgets område samt byggemodnet arealer som endnu ikke er overdraget grund-ejerforeningerne.

Formål

Kultur, Miljø & erhverv møder ofte krav fra borgere om fremme af velholdte grønne oaser som mål for borgernes rekreative behov.

Da Aabenraa Kommune er en kommune præget af vækst og forandringer og udviklingen har medført, at mange erhvervsområder og villakvarterer er kommet til med en reduktion af det åbne land til følge betyder dette at der stilles store krav til byplanlæggere om at udvikle attraktive områder, hvor alle kan leve et indholdsrigt liv med aktiviteter og oplevelser. For at tiltrække mennesker til kommunen skal byerne og landområderne inspirere til liv og aktivitet samt et øget behov for at driften af områderne bliver mere skarp på hvad man vil med et område.

Det er derfor i stigende grad nødvendigt at planlægge beplantningernes fremtid i byerne. Ved den optimale planlægning tænkes beplantningerne ind i byudviklingen og byplanlægningen fra starten af projekterne, i modsat fald vil det ikke være muligt eller meget bekosteligt, at skabe de vilkår, der giver vækstkræftige og frodige beplantninger som et levende symbol på en kommune i udvikling. Det er vigtigt, at planlæggerne og de projekterende udover planlægningen også får fældet intentionen med plantninger ind i projekteringsfasen. Dette for at sikre plantningernes fremtid.

Driftsplanlæggere skal i den daglige drift have intentionen af beplantningerne inde på livet således at driften af plantningerne og håndteringen af borgerhenvendelserne ikke er i strid med intentionen med plejeformålet.

Kommunens grønne områder, vejplantninger samt parker er en del af den grønne struktur i kommunen, hvor det er træer og buskplantningerne, der skaber rammerne og volumen på arealerne. Den grønne struktur understøttes af træer og plantninger på private arealer.

Derfor er:

- Beplantningerne er med til at skabe oplevelser, struktur og variation i landskabet og i byerne.
- Beplantningerne er med til at danne forbindelseslinjer mellem de grønne områder, de trækker naturen ind i byerne og er vigtige for dyrelivet.
- Beplantningerne mindsker afstrømningen ved at opsuge vand fra jorden og afgive det igen ved fordampning til luften.
- Beplantningerne nedsætter vindhastigheden, forbedrer mikroklimaet,
- Beplantningerne omdanner Co2 til ilt og renser luften ved at binde støvpartikler bl.a. fra bilers udstødning.
- Beplantningerne skal være med til at fremme biodiversiteten gennem levested og fødested for mange forskellige dyr.
- Beplantningerne er derfor vigtige for os at bevare, både af biologiske, fysiologiske, klimatiske og æstetiske grunde.

Kultur, Miljø & Erhverv bliver dagligt stillet overfor en række af problemstillinger, der relaterer sig til beplantninger, og har derfor udviklet politikken som et værktøj der skaber rammerne for forvaltningens administration af udvalgets arealer.

Nye træer (solitærtræer, Alléplantning i Parker og langs veje o.lign.):

I Aabenraa Kommune plantes løbende nye træer. I den sammenhæng er det vigtigt at være i dialog med borgerne, hvor det giver mening, så mennesker og træer trives sammen.

Ved ny plantning på vejarealerne er det også vigtigt at overholde vejlovens afstands-krav til faste genstande langs vejene.

Ved plantning i bymæssige miljøer, er det vigtigt at skabe det nødvendige rodrum, altså den volumen som det er nødvendigt for et træ sikres rimelige vækstbetingelser, således at træet udvikler sig som træarten angiver. Som tommelfingerregel skal der bruges ca. 30 m³ jord til et nødvendigt rodrum, alt afhængig af træets "voksen-højde". Det er endvidere hensigtsmæssigt at der tages højde for evt. kabellægning i området ved plantninger. F.eks. gennem de årlige ledningsejermøder.

Ved nyplantninger i bymæssige miljøer hvor der er stor risiko for hærværk og megen færdsel plantes træer på en mindste størrelse på 16-18 cm i stammeomkreds i 1 meters højde. Disse træer kan evt. suppleres med stammebeskyttere.

Ved plantning i landområder (dog ikke Skov- og naturområder) vælges en mindste størrelse på 12-14 cm i stammeomkreds i 1 meters højde. I disse områder er der mindre risiko for hærværksskader.

Definition af bymæssig miljø : Alle arealer inden for byzonerne (E55 tavlen).

Aabenraa kommune vil ved nyplantninger udover de æstetiske hensyn tage højde for en artsvariation således at træplantningerne ved sygdomme (elmesyge , askesyge) ikke er alt for sårbare i det offentlige rum ved andre sygdommes indtog.

Der vil løbende indenfor driftsrammerne blive genplantet/udskiftet eksisterende træer i følgende prioritering:

- Allétræer indenfor byzonen
- Markante enkelt træer
- Allétræer udenfor byzonen
- Andre træer/plantninger.

Borgerhenvendelser:

Politikken skal danne grundlag for håndtering af henvendelser fra grundejere der ønsker beskæring og fældning af træer og buske på kommunale arealer.

Det er forvaltningens intention, at henvendelser fra borgere sker i en konstruktiv dialog hvor begge parters synspunkter bliver kendt og respekteret. Det er dog vigtigt, at pointere at kommunens formål med at være en grøn kommune kan indebære konflikt-situationer i forhold til den enkelte borger.

I forbindelse med ønsker om fældning af træer og buske, skal der i hvert enkelt tilfælde ske en faglig vurdering i afdelingen.

For hver sag bliver afgørelsen taget på følgende grundlag:

- en besigtigelse af træet, hvor der vil ske en faglig vurdering af træart, alder, sundhed, placering, æstetik og funktion.
- en vurdering af væsentlige fysiske gener eller farer for den pågældende grundejers ejendom og sikkerhed.
- om en eventuel beskæring eller fældning indgår i den normale drift af området indenfor den nærmeste fremtid.
- Det undersøges om træet/beplantningen er underlagt planmæssige (f.eks. lokalplaner og byplanvedtægter) eller andre lovgivningsmæssige forhold (f.eks. fredninger, skovloven, vejloven m.fl.)

Anmodning om beskæring eller fældning kan imødekommes, hvis der er risiko for mennesker eller væsentlige materielle værdier, såsom f.eks.:

- Risikotræer, der på grund af alder, svamp, råd og/eller ustabil grenbygning er i fare for at vælte eller knække
- Skader på murværk, der beviseligt er forårsaget af træernes rødder.

- Ødelagte belægningsforårsaget af rødder, der ikke kan oprettes og udbedres ved at omlægge belægningen

Der vil ikke blive imødekommet ønske om beskæring og fældning af vitale og sunde træer, hvis årsagen alene er:

- manglende udsigt
- skygge på grunden. Skygge kan dog være årsag til beskæring/fældning hvis træets skygge på nabogrunden overstiger den naboretlige tålegrænse, som vurderes fra sag til sag. Retspraksis er, at skyggeforholdene skal være af meget væsentlig omfang, før den naboretlige tålegrænse overskrides
- nedfaldne blade, kviste og frø på hustage, belægnings og i haver
- træernes afsondring af harpiks og safter.
- gener fra dyrs afsondring af safter mm., som tager periodevis bo i træerne
- private antenne- og parabolforhold
- solfangere
- Manglende indsigt til reklamer

Forvaltningen får fra tid til anden anmodning om tilladelse til fældning af kommunale træer, hvor borgerne selv ønsker at fældet træet.

Som udgangspunkt kan dette ønske ikke imødekommes, undtaget er dog de kommunale skove, hvor sanke- og selvskove kan udstedes. I de tilfælde hvor anmodning kan imødekommes skal grundejeren skriftligt dokumentere at arbejdsmiljølovgivningen er overholdt altså, at man har en lovpligtig ansvarsforsikring, udfører arbejdet forsvarligt for sig selv og over for tredje part samt man gøres ansvarlig for evt. skader på kommunens grund som vil blive reetableret ved kommunens foranstaltning for grundejernes regning.

Ledningsejere:

Kommunes offentlige arealer bliver flittigt brugt af ledningsejere til nedlægning af deres ledninger, såsom fiberkabler, kloakledninger, strømkabler, telefonkabler o. lign. Dette har de lov til i henhold til vejloven. Dette betyder, at forvaltningen tit kommer ud for, at der graves endog meget tæt på træerne og deres rodnet.

De største problemer opstår, når ledningsejerne og deres graveentreprenører kapper træernes rødder over med risiko for, dels at træerne går ud, men i langt de fleste tilfælde bliver træet svækket både hvad angår vækst, og stabilitet. Dette kan forebygges såfremt træernes rødder beskyttes i forbindelse med gravetilladelsen. I gravetilladelsen stilles der krav om, at der ikke må graves min. 3 meter fra træernes stamme eller indenfor træernes krone. I den gravefri zone skal alle kabler og rør skydes eller bores gennem jorden.

Skovarealer:

Kommunens skovarealer drives efter naturnære principper og følger politikkerne og retningslinjerne i kommunens PEFC- certificeringen samt skovloven og diverse fredningsbestemmelser. Som udgangspunkt fornyes skovkulturen ved selvfornyelse.

Naturarealer:

For naturarealernes vedkommende handler driften om at sikre biodiversitet og beskyttelse af den eksisterende natur (ofte rydning af uønsket træopvækst). Naturarealerne kan desuden være beskyttet i henhold til naturbeskyttelsesloven eller omfattet af fredninger. Disse retningslinjer, bør følges uafhængigt af nærværende politik.

Vandløb:

Plejen af træer og buske skal sikre at disse kun fjernes, når driften af vandløb nødvendiggør dette. Dette for at sikre det frie løb i vandløbene, og i henhold til det gældende regulativ for det enkelte vandløb.

Bort forpagtede arealer:

På de bortforpagtede arealer handler driften om at sikre markante træer og beplantninger bevares for eftertiden, hvorfor der i lejekontrakterne bør indføres at fældning af bevoksning skal aftales konkret med forvaltningen.

Hærværk:

I forbindelse med den løbende gennemgang af de grønne områder, vil Kultur, Miljø & Erhverv hvorunder politikken henhører, vurderer træernes tilstand. Konstateres der hærværk eller selvtægt på kommunens træer vil det blive efterforsket for at finde, hvem der har forårsaget hærværket. Findes de skyldige, vil de blive pålagt erstatning for tabet. Det vil ske ud fra de gældende normer for værdisætning af træer, udarbejdet af Forskningscenteret for skov- og landskab, VAT03.

Et ødelagt træ pga. hærværk, og som hører under Drift & Anlægs administration, vil altid blive genetableret, med et lign. træ i samme størrelse hvis muligt.

Et ødelagt træ pga. stormfald, sygdom o. lign. vil altid blive forsøgt genplantet indenfor driftsrammen på baggrund af et konkret skøn, undtaget dog er skov- og naturarealerne hvor det vil være de naturmæssige principper der følges.

Det er altid Kommunen eller en af kommunen udpeget entreprenør der foretager genetableringen, idet kommunen er fagligt ansvarlig for kvalitet, stand samt den fremtidige drift i træets levetid.

Hærværk på træer hvor skadevolder ikke er kendt vil foruden politianmeldelsen blive søgt fundet via pressemeddelelser samt artikler i dagspressen.

Hvad kan/må grundejeren selv gøre?

I Hegnsloven nævnes bl.a. at grene, der fra træer på nabogrunden rækker ind over skel, må kappes i en højde der sikrer den frie færdsel på egen grund, altså til en højde af 2,5-3 m.

Rødder må man kappe i skellinjen i henhold til de naboetslige regler.

I forbindelse med den løbende gennemgang af de grønne områder vil Drift & Anlæg medarbejdere være opmærksomme på træer der vokser tæt på naboskel og vurdere træernes placering og sundhedstilstand.

Ovennævnte retningslinjer vil også blive brugt i forbindelse med den rådgivning som Kultur, Miljø & Erhverv foretager på andre kommunale arealer end dem som er afgrænset af nærværende politik samt træer på private arealer hvor disse er beskyttet i en lokalplan.

Med disse ovennævnte retningslinjer for beskæring, genplantning og håndtering af træer, vil Aabenraa Kommune fortsat kunne bevare og styrke det grønne profil, som kommunen har.

Marts 2014, Peter Kierkegaard